

Kaubamärgid

Kaubamärgiga seotud üldised kaalutlused

Kaubamärk on konkreetse ettevõtte toodangut esiletõstev märk, mis aitab samal ajal eristada selle ettevõtte tooteid konkurentide toodetest. Sisuliselt võib iga märk eristada tooteid ja teenuseid ning seega pälvida kaubamärgi staatuse. (Kauba)märgina saab kasutada järgmist:

1. sõna – see kategooria hõlmab kõiki nimesid ja tunnuslauseid;
2. tähed ja numbrid – üks konkreetne täht või number või nende kombinatsioon;
3. kunstilised kujundid – uhked väljendusviisid, joonistused ja sümbolid; samuti toote ja pakendi kahemõõtmeline esitus;
4. 1.–3. kategooria kombinatsioon, sh logod ja märgised;
5. värvilised märgid – hõlmavad sõnu, kunstilisi kujundeid ja nende värvilisi kombinatsioone; samuti värvide kombinatsioon ja värvi kui sellist;
6. kolmemõõtmelised märgid – tavaliselt toote või pakendi kujuga;
7. kuuldavad märgid – muusikanootidena kirjutatud helimärgid;
8. lõhnatajuga seotud märgid – lõhnamärgid ja aroomid toodete eristamiseks;
9. nähtamatud märgid – puuetundlikult tuvastatavad märgid.

Kaubamärgi registreerimiseks peab see olema teistest eristuv (ehk eristuma konkurentide toodetest ja teenustest) ning selle olemus ei tohi olla mingil kujul eksitav ega rikkuda avalikku korda ega riivata kõlblust.

Kaubamärkide kaitse ei ole eesmärk omaette. Eelkõige tuleb kaubamärki kasutada registreerimisriigis. Kaubamärgi kasutamine seoses toodete või teenustega peab olema avalik. Selle põhjendamatu kasutamata jätmise peamine tagajärg on see, et registreerimise saab õigustatud huviga isiku taotluse tühistada.

Riikliku kaubamärgi registreerimistaotlused tuleb esitada riiklikule patendiametile. Välismaalased peavad esitama riigisisese teenindusaadressi või kasutama patendi-/kaubamärgivolniku teenuseid.

Enne taotluse esitamist tasub kontrollida, kas samade toodete või teenustega seoses ei ole juba varem sarnaseid kaubamärke registreeritud. Varasemate kaubamärkide otsinguid saab teha järgmiste andmebaaside abil: TMview¹ ja Global Brand Database².

¹ TMView on saadaval aadressil <https://www.tmdn.org/tmview/welcome>

² Global Brand Database on saadaval aadressil <http://www.wipo.int/branddb/en/>

ELi kaubamärk

ELi kaubamärgi taotlusi saab esitada Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametile (EUIPO) veebipõhiselt kasutaja keskkonna kaudu, posti teel või kulleriga. Teise võimalusena on võimalik WIPOs Madridi süsteemi kaudu märkida EL rahvusvahelises taotluses ära.

ELi kaubamärgi taotlused peavad sisaldama märke, mida on võimalik kujutada sobival kujul koos selge viitega sellistele toodetele ja teenustele, mis on kavas vastavalt Nizza klassifikatsioonile kaubamärgiga hõlmata.

EUIPO kaudu võivad esitada taotlusi kõik üksikisikud ja ettevõtted kõikidest maailma riikidest. WIPO kaudu esitatavate taotluste korral peab taotlejal olema ettevõtte või alaline elukoht või kodakondsus Madridi süsteemi kuuluval territooriumil.

Pärast taotluse esitamist võtab eristatavusnõude ja muude nõuete läbivaatamine enne kaubamärgi avalikustamist aega kaks kuni neli kuud. Pärast kaubamärgi avalikustamist algab vastulausete esitamise periood (kolm kuud), mille vältel on kolmandatel isikutel võimalus taotleda kaubamärgi tühistamist.

Isegi kui kaubamärgist keeldumiseks on põhjust ainult ühe riigi kontekstis (nt sarnase või identse varasema kaubamärgi tõttu), lükkab EUIPO ELi kaubamärgi taotluse tervikuna tagasi kõikides ELi liikmesriikides. Seetõttu tuleb arvestada, et ELi kaubamärk kehtib kas kõikides riikides (eeldusel, et üheski ELi liikmesriigis ei ole sellest keeldutud) või puudub see üldse.

Kui aga ELi kaubamärgi taotlus lükatakse tagasi või tunnistatakse kehtetuks või tühistatakse, võib taotluse muuta ülejäänud ELi liikmesriikide riiklikuks kaubamärgitaotluseks, kus keeldumise põhjendus ei kehti. Järgnevates riiklikes kaubamärgitaotlustes säilitatakse ELi kaubamärgi taotluse esitamise kuupäev.

Tasud sõltuvad taotluse esitamise viisist ja taotletud klasside (tooted ja teenused) arvust. Üldiselt on tasud järgmised.

- Põhitasu hõlmab 850 euro eest üht klassi.
- Tasu teise klassi toodete ja teenuste eest on 50 eurot.
- Kolme või enama klassi tasu on 150 eurot iga klassi kohta.

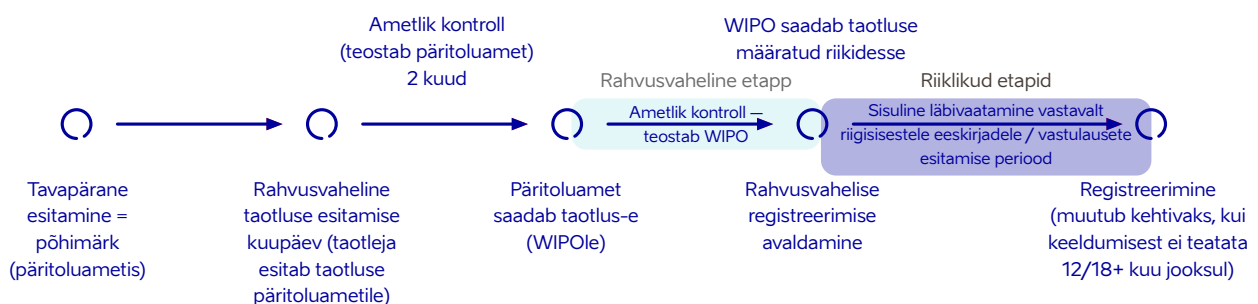
Pärast ELi kaubamärgi saamist kehtib see kõikidest liikmesriikides ja seda saab iga kümne aasta järel tähtajatult uuendada. ELi kaubamärk tuleb seoses asjaomaste toodete ja teenustega Euroopa Liidus realselt kasutusele võtta viie aasta jooksul pärast selle registreerimist, et seda mitte kaotada.

Rahvusvaheline kaubamärk

Rahvusvahelise kaubamärgi taotlus esitatakse Madridi süsteemi kohaselt. Enne rahvusvahelise taotluse esitamist peab taotleja olema olemasolev riiklik kaubamärk (või kaubamärgitaotlus) Madridi süsteemi kuuluva territooriumi intellektuaalomandiametis (põhimärk).

Taotlus peab sisaldama taotletava kaubamärgi reproduktsiooni, mis on identne taotleja põhimärgiga, ning nende territooriumide tähistusi, kus taotleja soovib kaubamärgi registreerida. Sealjuures tuleb esitada selge viide sellistele toodetele ja teenustele, mis on kavas vastavalt Nizza klassifikatsioonile kaubamärgiga hõlmata. Taotlejal peab olema ettevõtte või alaline elukoht või kodakondsus Madridi süsteemi kuuluval territooriumil.

Ajakava ja taotlust on kirjeldatud allpool esitatud skeemil.

Rahvusvahelise kaubamärgi taotlemise kord.

Tasud sõltuvad asjaomastest riikidest, taotluse esitamise viisist ja taotletud klasside (tooted ja teenused) arvust. Üksikasjalik teave tasude struktuuri kohta on saadaval WIPO veebisaidil tasude ajakava jaotises³ (valuuta: Šveitsi frank). Samuti saab kasutada WIPO tasude kalkulaatorit⁴, et arvutada Madridi süsteemi alusel makstavaid tasusid.

Pärast kaubamärgi saamist kehtib see kümme aastat ja seda saab iga kümne aasta järel tähtajatult uuendada. Enamikus riikides tuleb kaubamärk teatud aja jooksul seoses asjaomaste toodete ja teenustega kasutusele võtta, et vältida selle kaotamise riski (üldjuhul on see periood viis aastat pärast kaubamärgi registreerimist). Kindlasti tuleb uurida riigisiseseid eeskirju.

³ WIPO tasud on saadaval aadressil <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/sched.html>

⁴ WIPO kalkulaator on saadaval aadressil <http://www.wipo.int/madrid/en/fees/calculator.jsp>